



URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba



ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

МИНИСТАРСТВА КОМУНИКАЦИЈА И ТРАНСПОРТА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА 2023. ГОДИНУ

Сарајево, јун 2024. године



Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	2
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	2
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	4
II	КРИТЕРИЈУМИ КОРИШЋЕНИ У РЕВИЗИЈИ	6
III	ПРЕПОРУКЕ ЗА 2023. ГОДИНУ	7
IV	ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ РЕВИЗИЈИ	8
1.	ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ	8
2.	ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА	8
3.	ДЈЕЛОКРУГ, ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ	10
3.1.	Активности из оквира надлежности	11
4.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	12
5.	БУЏЕТ МИНИСТАРСТВА ЗА 2023. ГОДИНУ	13
6.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	13
6.1.	Преглед расхода и издатака из буџета	14
6.1.1.	<i>Издаци за употребу возила</i>	<i>14</i>
6.1.2.	<i>Услуге репрезентације</i>	<i>15</i>
6.1.3.	<i>Вишегодишња капитална улагања</i>	<i>16</i>
6.2.	Преглед прихода и примитака	17
6.3.	Биланс стања	21
7.	ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС ЗАПОСЛЕНИХ (АНГАЖОВАНИХ) ЛИЦА	21
7.1.	Уговори о дјелу	21
8.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	22
8.1.	Набавка службеног моторног возила	23
9.	КОМЕНТАРИ НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА	24
ПРИЛОЗИ	24



I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу обављене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Обавили смо ревизију финансијских извјештаја **Министарства комуникација и транспорта БиХ** (у даљем тексту: Министарство) који обухватају: биланс стања на 31.12.2023. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања по врстама и пројектима, преглед дознака из текуће резерве буџета, те анализу извршења буџета - текстуални дио, за годину која завршава на тај дан.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Министарства приказују истинито и фер, у свим значајним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2023. године, те приходе и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу с примјењивим оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине¹ и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI)². Наше одговорности према ISSAI стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од Министарства у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију према ISSAI 130 - Етички кодекс и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство Министарства је одговорно за састављање и фер презентацију финансијских извјештаја у складу с примјењивим оквиром финансијског извјештавања на

¹ Службени гласник БиХ, број 12/06

² Међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) дио су Оквир професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција – IFPP оквир (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), који чине три нивоа објава: INTOSAI принципи (INTOSAI-P), међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) и INTOSAI смјернице (GUID).



нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за састављање и презентацију финансијских извјештаја који не садрже значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе да ли су финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услјед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји.

Погрешни прикази могу настати услјед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије, у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- Препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизионе поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизионе доказе који су довољни и примјерени да обезбиједо основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услјед преваре је већи од ризика насталог услјед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- Стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизионе поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- Оцјењујемо примјереност коришћених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објављених података које је створило руководство.
- Оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и да ли финансијски извјештаји одражавају трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

С руководством комуницирамо у вези са, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези с ревизијом финансијских извјештаја Министарства за 2023. годину, обавили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације Министарства за 2023. годину у складу су, у свим значајним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према овом стандарду су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од Министарства у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију према ISSAI 130 – Етички кодекс и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједи основ за наше мишљење.

Скретање пажње³

Не изражавајући резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на следеће:

- *Министарство није обезбиједило усаглашеност и досљедну примјену релевантног регулаторног оквира којим се уређује наплата прихода у поступку хомологације и стручног оспособљавања управитеља превоза у међународном друмском превозу (тачка 6.2. Извјештаја).*
- *Правилник о унутрашњој организацији Министарства није усклађен са релевантним одлукама Савјета министара БиХ (тачка 3. Извјештаја).*

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за састављање и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Министарства је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу с прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито коришћење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

³ Параграф којим ревизор скреће пажњу корисницима извјештаја на питања која су презентована или објелодањена у информацијама везаним за предмет ревизије, а која су, према ревизоровој професионалној просудби, јако важна за разумијевање таквих информација од стране корисника извјештаја; у ревизионој пракси овај параграф се назива још и 'истицање питања'.



Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације, у свим значајним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Министарства, према дефинисаним критеријумима, усклађено с релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 28.6.2024. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Хрвоје Твртковић, с. р.

ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Неџад Хајтић, с. р.

ЗАМЈЕНИЦА ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Неда Мочевић, с. р.



II КРИТЕРИЈУМИ КОРИШЋЕНИ У РЕВИЗИЈИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) обавила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумевају процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени с одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За обављање финансијске ревизије коришћени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2023. годину
- Закон о финансирању институција БиХ
 - Правилник о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ
 - Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ
 - Инструкција о привременом финансирању институција БиХ за период јануар - март 2023. године
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о ревизији институција БиХ
- Закон о облигационим односима (дио који се односи на уговоре о дјелу)
- Закон о интерној ревизији.

III ПРЕПОРУКЕ ЗА 2023. ГОДИНУ

У Извјештају о обављеној финансијској ревизији за 2023. годину дато је осам поновљених препорука. Дате препоруке се односе на усклађеност.

У табели која слиједи приказан је резиме датих препорука, док су детаљни налази презентовани по процесима у оквиру појединачних тачака Извјештаја.

Табела 1. Резиме датих препорука

Бр. преп.	Текст препоруке	Статус препоруке
1	Министарство је дужно ускладити Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста с важећим одлукама Савјета министара БиХ.	П
2	Потребно је да Министарство у сарадњи са осталим надлежним институцијама приступи реализацији посланичке иницијативе Парламентарне скупштине БиХ на начин како је то прописано истом у сврху спречавања злоупотребе коришћења службених возила.	П
3	Министарство је дужно обезбиједити уредно и досљедно вођење свих евиденција којим ће се минимизирати ризик од ненамјенске употребе службених возила.	П
4	Потребно је да Министарство за сваки трошак репрезентације обезбиједи образложење настанка трошка у циљу намјенске потрошње средстава одобрених за ове намјене.	П
5	Потребно је да Министарство предузима активности из своје надлежности и у сарадњи са осталим надлежним институцијама обезбиједи досљедну примјену важећих прописа и поуздану основу за праћење наплате прихода.	П
6	Потребно је да Министарство у сарадњи са надлежним институцијама обезбиједи усклађеност и досљедну примјену прописа којима се дефинишу накнаде за издавање лиценци и квалификационих картица за возаче и накнаде за стручно оспособљавање управитеља превоза у међународном друмском превозу.	П
7	Препоручујемо да се ангажовање по основу уговора о дјелу користи у складу са законским прописима који регулишу подручје облигационих односа, само у изузетним и оправданим случајевима, за конкретне послове ограниченог временског трајања.	П
8	Министарство је дужно да у поступцима јавних набавки поступа једнако и недискриминаторно, према свим потенцијалним понуђачима, како би обезбиједило праведну и активну конкуренцију у складу са предметом набавке и њеном сврхом.	П

Статус: Н-нова, П-поновљена⁴

⁴ Нереализоване препоруке из претходног периода су, након утврђеног чињеничног стања, поновљене.

IV ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ РЕВИЗИЈИ

1. ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије су финансијски извјештаји Министарства за 2023. годину и усклађеност активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Циљ је да се изрази мишљење о томе јесу ли финансијски извјештаји поуздани и одражавају ли биланси у цијелости резултате пословања. Такође, циљ ревизије је да процијени да ли руководство институције примјењује законе и прописе и да ли користи средства за одговарајуће намјене, те да оцијени финансијско управљање, систем интерних контрола и функцију интерне ревизије.

С обзиром на то да се ревизија обавља испитивањем на бази узорка и да постоје инхерентна ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, поједине материјално значајне грешке могу остати неоткривене.

2. ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА

У претходном Извјештају о обављеној финансијској ревизији Министарства (за 2022. годину) Канцеларија за ревизију изразила је мишљења и то:

- *позитивно мишљење о финансијским извјештајима*
- *мишљење с резервом на усклађеност са законима и другим прописима због тога што Министарство није на одговарајући начин ускладило активности везане за доношење подзаконских аката којима се уређује наплата прихода у поступку хомологације, нити је на одговарајући начин дефинисало прелазне одредбе подзаконског акта, што је имало за посљедицу да у периоду август – децембар 2022. године није вршена наплата административних такси у поступку хомологације*
- са скретањем пажње на:
 - *усклађивање Правилника о унутрашњој организацији са важећим одлукама Савјета министара БиХ*
 - *ангажман лица на основу уговора о дјелу за обављање послова трајног карактера и послова систематизованих радних мјеста.*

У Извјештају за 2022. годину су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности, недостатака и слабости. Препоруке из извјештаја претходне године (двје препоруке) чија је реализација била у току нису поновљене у Извјештају за 2022. годину, али се њихова реализација, као и реализација препорука која нису могле бити оцијењене, континуирано прати.

Утврдили смо да је Министарство у 2023. години од укупно 13 претходно датих препорука, реализовало три, осам препорука није реализовало, док двје препоруке нису могле бити оцијењене у ревидираном периоду.

У наредној табели приказан је преглед оцјене реализације претходно датих препорука.
Табела 2. Детаљан преглед оцјене реализације препорука датих у 2022. години

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2022. годину	Статус
1	Министарство још увијек није ускладио Правилник о унутрашњој организацији с важећим одлукама Савјета министара БиХ.	✗
2	Министарство још увијек није у сарадњи са осталим надлежним институцијама реализовало закључак Парламентарне скупштине БиХ који се односи на обиљежавање службених возила.	✗
3	Министарство је благовремено обезбиједило приједлоге и рјешења о исплати новчане награде за одговарајући обрачунски период у којем ће награда бити исплаћена.	✓
4	Министарство није унаприједило интерне контроле употребе возила те нису успостављене јасне и прецизне евиденције у путним налозима за службена возила.	✗
5	На појединим фактурама екстерне репрезентације и даље се не наводе сви подаци потребни за правдање предметних издатака.	✗
6	Министарство предузима активности, али и даље није обезбијеђена досљедна примјена важећих прописа, нити је успостављен поуздан систем праћења и контроле наплате прихода.	✗
7	Није обезбијеђена усклађеност и досљедна примјена прописа којима се дефинишу накнаде за издавање лиценци и квалификационих картица за возаче и накнаде за стручно оспособљавање управитеља превоза у међународном друмском превозу.	✗
8	Настављен је континуирани ангажман лица по основу уговора о дјелу током 2023. године.	✗
9	Министарство је приликом провођења набавке моторног возила сачинило службену писану забиљешку, међутим, презентоване информације о моделима возила која су обухваћена истраживањем тржишта не обезбјеђују правичну и активну конкуренцију с обзиром на то да, осим возила које је изабрано, други модели возила цјеновно нису могли задовољити класу возила које се набавља.	✗

Табела 2а. Детаљан преглед оцјене реализације препорука датих у ранијим годинама

Бр. преп.	Оцјена реализације препорука из претходних извјештаја	Статус
2/2021	Министарство је оцјењивање рада запослених проводило у складу са релевантним прописима.	✓
7/2021	У 2023. години су попуњена радна мјеста на која су били прераспоређени одређени државни службеници.	✓
9/2021	Није било могуће оцијенити реализацију препоруке која се односи на превисоко постављену горњу границу индекса максималне брзине за тражене ауто-гуме, с обзиром на то да ни у текућој години није провођена процедура набавке ауто-гума.	⊥
6/2018	Није било додјеле капиталних грантова у 2023. години, те није било могуће оцијенити реализацију препоруке у дијелу који се односи на придржавање принципа транспарентности приликом додјеле јавних средстава путем капиталних грантова.	⊥



Статус: реализована препорука⁵, препорука чија је реализација у току⁶, нереализована препорука⁷, препорука која није могла бити оцијењена у ревидираном периоду или није релевантна за даље праћење⁸.

3. ДЈЕЛОКРУГ, ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ

Министарство је орган управе чије су надлежности утврђене одредбама Закона о министарствима и другим органима управе БиХ⁹, а исте се, између осталог, односе на политику и регулисање заједничких међународних комуникационих уређаја, међународни и међуентитетски промет и инфраструктуру, односе с међународним организацијама из области међународних и међуентитетских комуникација и транспорта, припрему и израду стратешких и планских докумената из области међународних и међуентитетских комуникација и транспорта, инфраструктуре и информacionих технологија, цивилно ваздухопловство и надзор ваздушног саобраћаја и сл.

У саставу Министарства су двије управне организације и то Дирекција за цивилно ваздухопловство БиХ (БХДЦА) и Регулаторни одбор Жељезница БиХ (РОЖ), чије се надлежности и одговорности уређују посебним законима.

РОЖ је управна организација у саставу Министарства чије су надлежности и одговорности дефинисане Законом о жељезницама БиХ¹⁰. Радом РОЖ-а руководи директор који је именован у фебруару 2023. године. Сједиште РОЖ-а је у Добоју. Средства за финансирање рада РОЖ-а се одобравају кроз буџет Министарства. Извршење буџета РОЖ-а за 2023. годину је исказано у износу од 645.075 КМ. БХДЦА је управна организација у саставу Министарства чије су надлежности и одговорности дефинисане Законом о ваздухопловству БиХ¹¹. Радом БХДЦА руководи генерални директор и два замјеника. Сједиште БХДЦА је у Бањој Луци, а регионалне канцеларије су у Сарајеву и Мостару.

Унутрашња организација и начин рада Министарства уређен је Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији из 2003. године, који је шест пута мијењан и допуњаван. Министарство још увијек није завршило процес усклађивања Правилника о унутрашњој организацији са Одлуком Савјета министара БиХ о принципима за утврђивање унутрашње организације органа управе БиХ¹² и Одлуком о разврставању радних мјеста и критеријумима за опис послова радних мјеста у институцијама БиХ¹³. Наведене одлуке су донесене у циљу хармонизације и примјене истих принципа о начину унутрашње организације, разврставања и описа радних мјеста у органима управе Босне и Херцеговине.

⁵ Реализоване су активности наведене у препоруци.

⁶ У току је реализација активности, те стога у овом Извјештају није дата нова препорука, али је дат опис стања и проведених активности.

⁷ Нису предузимане активности на реализацији препоруке, те је стога у овом Извјештају поновљена препорука за предметни процес.

⁸ Препорука није могла бити оцијењена у овом циклусу ревизије, али ће бити оцијењена кад се за то стекну услови или није релевантна за даље праћење јер реализација не зависи од институције.

⁹ Службени гласник БиХ број 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12 и 06/13

¹⁰ Службени гласник БиХ, број 52/05

¹¹ Службени гласник БиХ, број 39/09, 25/18

¹² Службени гласник БиХ, број 30/13

¹³ Службени гласник БиХ, бр. 30/13, 67/15 и 51/18

Описи радних мјеста утврђених Правилником о систематизацији упућени су у септембру 2023. године на оцјену Комисији за анализу радних мјеста у Министарству правде БиХ. Након достављања мишљења Министарства правде БиХ, са прегледом радних мјеста за која је Комисија утврдила да нису правилно састављена, Министарство је извршило неопходне измјене. Дорађени приједлог описа послова Министарство је доставило на поновну оцјену у марту 2024. године.

Имајући у виду чињеницу да су институције БиХ биле дужне да до краја априла 2014. године ускладе правилнике о унутрашњој организацији са наведеним одлукама, од кључне је важности да Министарство оконча започете активности на изради новог правилника који ће бити усклађен са наведеним одлукама Савјета министара БиХ и потребама институције.

ПРЕПОРУКА 1

Министарство је дужно ускладити Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста с важећим одлукама Савјета министара БиХ.

Министарством руководи министар у сарадњи са замјеником министра и секретаром министарства. Министар и замјеник министра су именовани у јануару 2023. године.

3.1. Активности из оквира надлежности

Иницијатива за измјене Правилника о службеним возилима у институцијама БиХ: Савјет министара БиХ је на 56. сједници, одржаној 26.10.2022. године, утврдио Одговор на посланичку иницијативу из 2019. године, посланика у Представничком дому Парламентарне скупштине БиХ¹⁴ која се односила на допуну Правилника о условима набавке и начину коришћења службених возила у институцијама БиХ на начин да се пропише јасно означавање службених возила наљепницом или на други одговарајући начин како би учесницима у саобраћају, као и грађанима, било јасно видљиво да се ради о службеном возилу и којој институцији припада, а све у сврху спречавања злоупотребе коришћења.

У Одговору Савјета министара БиХ¹⁵ је наведено да је Министарство финансија и трезора БиХ дало позитивно мишљење на Иницијативу Министарства комуникација и транспорта БиХ, те да се обавезало да ће покренути процедуру допуне Правилника о условима набавке и начину коришћења службених возила у институцијама БиХ.

Министарство је у августу 2020. године доставило Министарству финансија и трезора БиХ¹⁶ Иницијативу у којој је предложило успостављање регистра који би се водио у електронском облику и који би био објављен на веб-страници Савјета министара БиХ, а за његово успостављање се задужује Служба за заједничке послове институција БиХ.

¹⁴ Одговор на посланичко питање је био на дневном реду 3. сједнице Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ, одржане 31. јануара 2023. године

¹⁵ Саставни дио Одговора Савјета министара БиХ је Иницијатива за допуну Правилника о условима набавке и начину коришћења службених возила у институцијама БиХ коју је у августу 2020. године Министарство комуникација и транспорта БиХ упутило Министарству финансија и трезора БиХ и Одговор Министарства финансија и трезора БиХ из фебруара 2021. године.

¹⁶ Овлашћени обрађивач материјала Правилника о условима набавке и начину коришћења службених возила у институцијама БиХ



Министарство финансија и трезора БиХ је подржало достављени приједлог уз напомене да ће провођење предложених измјена довести до додатних трошкова које је дужна планирати Служба за заједничке послове БиХ, те да обиљежавање службених возила и успостављање јавног регистра службених возила институција БиХ отвара могућност злоупотребе података о чему треба да се изјасни свака институција појединачно, односно да се Служби за заједничке послове БиХ достави и сагласност да се службено возило обухвата јавним регистром.

Како је из наведеног видљиво, надлежна министарства нису предложила начин обиљежавања службених возила, а што је било основна идеја посланичке иницијативе, него су предложила објаву регистра. Министарству је у току 2024. године поново упућено наведено посланичко питање, на које још увијек није доставило одговор.

ПРЕПОРУКА 2

Потребно је да Министарство у сарадњи са осталим надлежним институцијама приступи реализацији посланичке иницијативе Парламентарне скупштине БиХ на начин како је то прописано истом у сврху спречавања злоупотребе коришћења службених возила.

4. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Министарство је одговорно за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

Финансијско управљање и контрола:

Министарство је израдило основне документе за успостављање система финансијског управљања и контроле, поступајући у складу са Законом о финансирању институција БиХ¹⁷, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ. Сачињен је попис и извршено мапирање пословних процеса, утврђен и процијењен ризик те израђен регистар ризика, који је кроз године ревидиран и ажуриран. Сачињен је Акциони план развоја система финансијског управљања и контроле у Министарству за 2023. годину и успостављен је систем извјештавања руководства о проведеним активностима у вези с финансијским управљањем и контролом.

Министарство је попунило образац Годишњег извјештаја о финансијском управљању и контроли за 2023. годину и навело мјере које се планирају предузети за даљи развој система финансијског управљања и контроле по COSO компонентама¹⁸.

¹⁷ Службени гласник БиХ, бр.: 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13

¹⁸ COSO модел се састоји од пет компоненти: Контролно окружење, Управљање ризицима, Контролне активности, Информације и комуникације и Праћење и процјена система

Функционисање система интерних контрола:

Систем интерних контрола у Министарству још увијек није успостављен на задовољавајућем нивоу јер су и у току 2023. године констатовани недостаци и слабости у процесима који су обухваћени ревизијом. Недостаци и слабости су још увијек присутни код употребе службених возила, услуга репрезентације, јавних набавки, ангажовања лица по основу уговора о дјелу, наплате прихода и примитака, што је детаљно описано у појединачним тачкама Извјештаја. Већина недостатака и неправилности се понавља већ дужи низ година те нисмо уочили значајније активности Министарства на њиховом превазилажењу.

5. БУЏЕТ МИНИСТАРСТВА ЗА 2023. ГОДИНУ

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2023. годину (Службени гласник БиХ, број 22/23), Министарству је одобрен буџет у укупном износу од **18.675.000 КМ** (текући издаци 16.430.000 КМ, капитални издаци 170.000 КМ, текући грантови 785.000 КМ, вишегодишња капитална улагања 1.250.000 КМ и 40.000 КМ односи се на примитке од продаје сталних средстава). Буџетом су одобрена средства за плате и накнаде за 118 запослених.

Током године су извршена усклађивања буџета која се односе на следеће:

- Прераспоређена су средства са непосредне потрошње у укупном износу од 63.000 КМ на вишегодишње капитално улагање на основу Одлуке Савјета министара БиХ¹⁹.
- Неутрошена средства за вишегодишње капиталне пројекте пренесена из претходног периода у укупном износу од 31.526.700 КМ²⁰ (Дигитализација 29.876.700 КМ, програм Одржавања мостова на граници са Хрватском 800.000 КМ и програм Одржавања мостова на граници са Србијом 850.000 КМ).
- Распожива средства програма посебних намјена у укупном износу од 11.541.808 КМ (пренесена неутрошена средства у укупном износу од 3.825.451 КМ и одобрена средства у текућој години 7.716.357 КМ).

Према наведеном, Министарство је са 31.12.2023. године располагало средствима у укупном износу од **61.743.508 КМ**, а укупно је реализовано **17.116.607 КМ**.

Министарство је извршило реструктурисање расхода буџета које је одобрило Министарство финансија и трезора БиХ. Реструктурисање расхода је извршено у укупном износу од 244.100 КМ.

6. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Министарство је сачинило Годишњи финансијски извјештај за 2023. годину и доставило га надлежним органима и институцијама у складу с важећим прописима и у утврђеном року. Годишњи извјештај је састављен у складу са Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ.

¹⁹ Одлука Савјета министара БиХ, број 154/23 од 26.6.2023. године (Службени гласник БиХ, број 50/23)

²⁰ У оквиру наведеног нису укључена средства у износу од 63.000 КМ за Пројекат дигитализације која су распоређена са непосредне потрошње

6.1. Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама-збирно, у периоду од 1.1. до 31.12.2023. године исказано је сљедеће:

Табела 3. Извршење буџета за 2023. годину

Р. бр.	Опис	Одобрени буџет	Усклађивање буџета	Укупни буџет	Извршење буџета	Разлика
1	2	3	4	5 (3+4)	6	7 (5-6)
1.	Непосредна потрошња ²¹	17.385.000	-63.000	17.322.000	15.784.059	1.537.941
2.	Вишегодишњи пројекти ²²	1.250.000	31.589.700	32.839.700	0	32.839.700
3.	Програми посебне намјене ²³	40.000	11.541.808	11.581.808	1.332.548	10.249.260
4.	Укупно (1+2+3):	18.675.000	43.068.508	61.743.508	17.116.607	44.626.901

Вриједносно значајни расходи односе се на: бруто плате (4.022.027 КМ), накнаде трошкова запослених (584.319 КМ), унајмљивање имовине и опреме (9.317.403 КМ) и уговорене услуге (390.276 КМ). Расходи програма посебне намјене највећим дијелом се односе на изградњу и надзор међудржавног моста Градишка (1.038.537 КМ).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

У даљем тексту наводимо налазе ревизије, као и одређена објелодањивања чињеница о значајним расходима реализованим у 2023. години.

6.1.1. Издаци за употребу возила

Укупни издаци за употребу службених возила са 31.12.2023. године износе 48.440 КМ, а значајнији издаци се односе се на издатке за дизел гориво (24.424 КМ), осигурање возила (9.276 КМ) и материјал и услуге поправка и одржавања возила (6.501 КМ).

Правилником Савјета министара БиХ о условима набавке и начину коришћења службених возила у институцијама БиХ²⁴ и Правилника о измјенама и допунама правилника о условима набавке и начину коришћења службених возила у институцијама БиХ²⁵, Министарству је дато право на коришћење осам службених возила, а РОЖ-у једно службено возило. Са 31.12.2023. године Министарство је на располагању имало шест службених возила, а РОЖ једно службено возило.

²¹ У оквиру износа извршење буџета непосредне потрошње приказано је извршење буџета Министарства у износу од 15.138.984 КМ и извршење буџета РОЖ-а у износу од 645.075 КМ (бруто плате и накнаде 406.673 КМ, накнаде трошкова запослених 63.019 КМ, уговорене услуге 118.211 КМ).

²² Укупни буџет вишегодишњих пројеката обухвата три пројекта и то: Дигитализација (29.939.700 КМ), Одржавање мостова на граници са Р Хрватском (1.200.000 КМ) и Одржавање и реконструкција мостова између Босне и Херцеговине и Р Србије (1.700.000 КМ).

²³ Преглед програма посебне намјене је приказан у Табели I у прилогу Извјештаја.

²⁴ Службени гласник БиХ, број: 34/23

²⁵ Службени гласник БиХ, број 84/23

Интерним актом Министарства²⁶, право на коришћење службеног возила у трајању од 24 сата дневно има министар, замјеник министра, секретар Министарства и директор РОЖ-а.

Процесом ревизије путних налога за службена возила Министарства, констатовали смо да се одредбе Правилника Савјета министара БиХ и интерног Правилника које се односе на попуњавање налога за возила и даље не поштују у потпуности. Наиме, код појединих путних налога не попуњавају се колоне које се односе на вријеме поласка и доласка, колона у којој се уписује број лица у возилу и колона у којој се потписује лице које је управљало службеним возилом. Такође, код појединих налога за службена возила уочена су путовања преко 200 километара, док у евиденцијама о присуству на послу није евидентиран службени пут, нити су отворани налози за службена путовања. Све наведено указује на несистематичност и непотпуност вођења обавезних евиденција о употреби службених возила. Поуздане евиденције су основ за потврду намјенске употребе службених возила.

ПРЕПОРУКА 3

Министарство је дужно обезбиједити уредно и досљедно вођење свих евиденција којим ће се минимизирати ризик од ненамјенске употребе службених возила.

6.1.2. Услуге репрезентације

Укупно остварени издаци за репрезентацију са 31.12.2023. године износе 35.674 КМ. Правилником о коришћењу средстава за репрезентацију Савјета министара БиХ²⁷, Министарству је утврђен максимални годишњи износ за репрезентације у износу до 60.000 КМ. Право на коришћење средстава екстерне репрезентације имају министар, замјеник министра, директор Регулаторног одбора жељезница БиХ, секретар и остали запослени по претходном одобрењу министра или замјеника министра.

Као и претходних година уочене су слабости функционисања система интерних контрола у дијелу услуга коришћења средстава репрезентације Министарства. Одлуком о коришћењу средстава за репрезентацију у Министарству комуникација и транспорта Босне и Херцеговине²⁸ дефинисано је да на полеђини сваког рачуна репрезентације мора бити читко наведено образложење насталих трошкова, потпис министра или лица које он овласти. На појединим рачунима екстерне репрезентације не наводи се образложење за повод настанка трошка репрезентације. С обзиром на наведено, из документације на основу које је вршено евидентирање ових расхода не може се, у одређеним случајевима, са сигурношћу потврдити намјенско трошење средстава репрезентације.

ПРЕПОРУКА 4

Потребно је да Министарство за сваки трошак репрезентације обезбиједи образложење настанка трошка у циљу намјенске потрошње средстава одобрених за ове намјене.

²⁶ Број: 04-02-3-3364/23 од 27.12.2023. године

²⁷ Службени гласник БиХ, бр. 26/14, 78/15, 53/17, 62/17, 1/21 и 63/21

²⁸ Број: 02-04-02-2-988/16 од 18.3.2016. године

6.1.3. Вишегодишња капитална улагања

Укупна расположива средства у току 2023. године за три вишегодишња капитална пројекта износила су 32.839.700 КМ (Дигитализација 29.939.700 КМ, Одржавање мостова на граници са Републиком Хрватском 1.200.000 КМ и Одржавање мостова између Босне и Херцеговине и Републике Србије 1.700.000 КМ). У 2023. години није забиљежена реализација средстава у оквиру вишегодишњих пројеката. Министарство је у текстуалном дијелу Годишњег финансијског извјештаја детаљно образложило активности које је проводило током година на реализацији наведених вишегодишњих пројеката.

Дигитализација: Имајући у виду чињенице да се ради о комплексном Пројекту за који се веже обимна тендерска документација, понуде, жалбе²⁹ и сл., да су за ревизију истог потребна специфична знања и помоћ екстерних експерата, да је јавна набавка окончана тек крајем 2023. године, а да су Законом о ревизији институција БиХ ограничени рокови за обављање финансијске ревизије, у овом Извјештају презентујемо само основне информације без коначних закључака ревизије о поступку јавне набавке опреме за дигитални пренос и емитовање за Пројекат дигитализације јавних радио-телевизијских сервиса у БиХ. Уред ће сходно томе размотрити могућност провођења детаљне ревизије овог Пројекта у будућем периоду.

Савјет министара БиХ је на 128. сједници одржаној 14.7.2010. године донио Одлуку о усвајању Пројекта дигитализације микроталасних веза јавних РТВ сервиса БиХ³⁰ који се односи на усклађивање технологије преноса РТВ сигнала у БиХ са истим у ЕУ (прелазак са аналогног на дигитално емитовање).

У складу са Одлуком о уврштавању Пројекта дигитализације јавних радио-телевизијских сервиса Босне и Херцеговине у Програм вишегодишњих капиталних улагања за период 2011 – 2014. година³¹ обезбијеђена су средства у укупном износу од 36.934.000 КМ. Савјет министара БиХ је на 16. сједници, одржаној 26.6.2023. године, донио Одлуку о измјени и допунама Одлуке о уврштавању Пројекта дигитализације јавних радио-телевизијских сервиса Босне и Херцеговине у Програм вишегодишњих капиталних улагања за период 2011 – 2014. године³² којом је укупна вриједност пројекта увећана за 63.000 КМ, а средства су обезбијеђена пререструктурисањем расхода у оквиру укупног износа одобреног Министарству у складу са Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2023. годину.

До 2023. године реализована су средства у износу од 7.057.300 КМ. С обзиром на то да у 2023. години није забиљежена реализација средстава, расположива средства на 31.12.2023. године износила су 29.939.700 КМ.

Циљ пројекта дигитализације емитовања у Босни и Херцеговини је креирање техничке спецификације и набавка опреме за фазно успостављање емитовања земаљског дигиталног радио-телевизијског сигнала ради пружања квалитетног програма крајњем кориснику путем јавних радио-телевизијских сервиса у Босни и Херцеговини и осталих радио-телевизијских станица у Босни и Херцеговини (комерцијалне, јавне и локалне).

²⁹ Сама жалба са одговорима има 535 страница

³⁰ Службени гласник БиХ, број 74/10

³¹ Службени гласник БиХ број 92/11, 99/13

³² Службени гласник БиХ, број 50/23

Јавни РТВ сервиси у Босни и Херцеговини су 20.6.2022. године доставили Министарству усаглашену спецификацију опреме коју је потребно набавити и инсталирати у циљу реализације пројекта. Овим су отклоњене сметње за покретање отвореног поступка јавне набавке. Формирана је Комисија за јавну набавку 27.6.2022. године и расписан отворени поступак јавне набавке опреме.

У складу с рјешењем Канцеларије за разматрање жалби БиХ по жалбама на поступак јавне набавке, предмет је враћен на поновни поступак. Комисија је поново, 19.7.2022. године, објавила тендерску документацију. Тендерску документацију преузело је 20 понуђача, а до рока предвиђеног за пријем понуда пристигле су двије понуде од којих је једна оцијењена као квалификована. Било је више жалби на техничку спецификацију које су дјелимично уважене. Анализу тржишних информација вршили су јавни сервиси у БиХ, који су уједно састављали и техничку спецификацију, као и техничку и професионалну способност. Уложена је једна жалба Канцеларији за разматрање жалби БиХ која је одбачена. Уложена је и жалба Суду БиХ која је такође одбачена. Прибављено је позитивно мишљење Правобранилаштва БиХ на нацрт уговора (почетком 2024. године закључен је уговор у вриједности од 25.589.109 КМ без ПДВ-а). Достављена је банкарска гаранција за добро извршење уговора у износу од 748.841 КМ са роком важења који обухвата рок извршења, гарантни период опреме и додатних 30 дана.

6.2. Преглед прихода и примитака

Укупно остварени приходи и примици по економским категоријама у периоду од 1.1. до 31.12.2023. године, исказани су у износу од 11.145.788 КМ. Остварени приходи се односе на: накнаде и таксе и приходе од пружања јавних услуга (3.675.259 КМ), новчане казне (56.090 КМ), донације из иностранства (7.366.357 КМ) и капиталне примитке од продаје моторних возила (48.082 КМ).

Преглед прихода и примитака приказан је у Табели III у прилогу Извјештаја.

Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ³³ прописано је да су буџетски корисници обавезни вршити мјесечно усклађивање и сравање прихода са приходима из Главне књиге трезора који су евидентирани на њиховом организационом коду. Такође, Министарство финансија и трезора БиХ је донијело Упутство о начину прикупљања, евидентирања, контроли уплата такси и накнада на ЈРТ БиХ и поврата више или погрешно уплаћених такси и накнада са ЈРТ БиХ³⁴.

Министарство је донијело интерни акт³⁵ којим се утврђују интерна правила о начину и поступку контроле наплате прихода. Процесом ревизије је установљено да систем интерних контрола овог процеса није успостављен на одговарајући начин. Наиме, Министарство за већину прихода мора обезбиједити податке о задужењима од других институција или организација (IDDEEA, ентитетска министарства, административна тијела за послове хомологације) те омогућити учитавање и сравање истих са уплатама путем информационог система Министарства.

³³ Број: 01-08-02-2-1515-1/15 од 04.02.2015. године

³⁴ Број: 08-02-1-5823-3/12 од 14.09.2012. године

³⁵ Упутство о контроли наплате прихода од административних такси и накнада број: 01-04-16-1-2561/20 од 06.10.2020. године

Контрола наплате прихода се врши на више начина у зависности од врсте прихода. У поступку ревизије је констатовано сљедеће:

- **Накнада за израду меморијских картица за дигитални тахограф (1.118.051 КМ)**

Односе се на накнаде за израду меморијских картица за дигитални тахограф сходно Одлуци о висини накнаде за израду меморијских картица за дигитални тахограф³⁶.

Правилником о поступку издавања меморијских картица за дигитални тахограф³⁷ прописано је да послове издавања свих врста меморијских картица за дигитални тахограф обављају ентитетска министарства надлежна за послове друмског саобраћаја и Одјељење за јавне послове Брчко дистрикта БиХ, а да персонализацију картица врши Агенција за идентификациона документа, евиденцију и размјену података БиХ. Администратор софтвера врши мјесечно полуаутоматско учитавање задужења на основу података из базе коју води Агенција за идентификациона документа, евиденцију и размјену података БиХ. Међутим, и даље је присутан технички проблем који се односи на немогућност упаривања задужења и уплата када правно лице изврши уплате за возаче (на које гласе меморијске картице) с обзиром на то да се задужења односе на лично име возача, што има за посљедицу велики број неупарених задужења и уплата.

- **Приходи од издавања дозвола у међународном друмском превозу лица (93.285 КМ)**

Приходи од издавања дозвола у међународном линијском превозу путника регулисани су Правилником о поступку усклађивања и регистрације редова вожње, начину и поступку издавања дозволе и обрасцу дозволе³⁸.

Проведеном ревизијом је установљено да евиденције нису усаглашене са подацима исказаним у главној књизи, односно нису упарене све уплате са бројем протокола докумената, као ни затворена сва евидентирана дуговања за унесене акте по броју протокола. Према информацијама Министарства посљедица претходно наведеног јесте што подносиоци захтјева нису поступили у складу са инструкцијом о уплати (погрешна уплата, ЈИБ, позив на број и сл.) те систем не може упарити уплате са задужењима.

- **Приходи од дозвола за обављање међународног друмског превоза ствари (1.566.659 КМ)**

Приходи од дозвола за обављање међународног друмског превоза ствари регулисане су Правилником о критеријумима, поступку и начину расподјеле иностраних дозвола за превоз терета домаћим превозницима³⁹.

Наведени приходи односе се на СЕМТ дозволе, приходе од билатералних дозвола које издаје Министарство, те приходе од билатералних дозвола која издају ентитетска министарства и Брчко дистрикт БиХ.

Проведеном ревизијом установљено је да евиденције нису потпуне, а самим тим нису ни усаглашене са подацима у Главној књизи. Наиме, евиденције не обухватају задужења за билатералне дозволе која издају ентитетска министарства и Брчко дистрикт БиХ, те се

³⁶ Службени гласник БиХ, број 39/11

³⁷ Службени гласник БиХ, број 42/11, 86/12 и 51/18

³⁸ Службени гласник БиХ, број: 7/18

³⁹ Правилником о критеријумима, поступку и начину расподјеле иностраних дозвола за превоз терета домаћим превозницима (Службени гласник БиХ, бр. 35/02, 79/09 и 83/14)

сравњење уплата врши на основу извјештаја који исти достављају на крају године (или почетком наредне године).

Према информацијама Министарства, уколико уплате нису вршене у складу са инструкцијом за уплату, систем не може аутоматски извршити упаривање задужења и уплата те се морају вршити корекције ручним уносом, а што је уједно и посљедица да постоји велики број неупарених уплата и задужења у софтверу.

ПРЕПОРУКА 5

Потребно је да Министарство у сарадњи са осталим надлежним институцијама предузима активности из своје надлежности у циљу обезбјеђења досљедне примјене важећих прописа и поуздане основе за праћење наплате прихода.

- **Накнаде за издате лиценце превозника, за возило и картице за возаче (36.589 КМ)⁴⁰**

Накнаде за издате лиценце превозника, за возило и картице за возаче наплаћују се на основу Одлуке о висини новчане накнаде за издате лиценце превозника, лиценце за возило и квалификационе картице за возача⁴¹ из 2012. године.

Министар комуникација и транспорта донио је у јануару 2012. године Цјеновник стручног оспособљавања и испита управитеља превоза и возача у међународном друмском превозу⁴², а у септембру 2014. године Правилник о условима за издавање лиценце и квалификационе картице возача⁴³.

Правилником је прописано да наведена Одлука и Цјеновник стручног оспособљавања и испита управитеља превоза и возача у међународном друмском превозу⁴⁴ из 2012. године остају на снази до доношења нових прописа.

Иако је наведеним Правилником дефинисано да висину накнаде за издавање лиценце и накнаде за издавање квалификационе картице за возача, на приједлог Министарства, одлуком утврђује Савјет министара БиХ⁴⁵, као и да Цјеновник стручног испита и стручно оспособљавање управитеља превоза у међународном друмском превозу, на приједлог Министарства, уз прибављено мишљење овлашћених органа, одлуком утврђује Савјет министара БиХ⁴⁶, предметне одлуке никада нису донесене.

Такође, одредбама наведеног Цјеновника је дефинисано да 95% износа утврђене цијене припада овлашћеном органу за стручно оспособљавање и провођење испита за стицање стручне оспособљености, а да се 5% износа утврђене цијене уплаћује на Јединствен рачун трезора БиХ. Међутим, Министарство никада није обезбиједило наплату ових средстава.

Према информацијама Министарства по питању наплате 5% цијене утврђене наведеним Цјеновником, за исту није могуће обезбиједити наплату из разлога јер наведена накнада није утврђена од стране Савјета министара БиХ (а што је један од предуслова за уплату на ЈРТ БиХ), а самим тим ни Министарство финансија и трезора БиХ није прописало елементе за уплату предметне накнаде.

⁴⁰ Канцеларија за ревизију је провела ревизију учинка на тему Повјерени јавни послови из надлежности институција БиХ – студија случаја: Министарство комуникација и транспорта БиХ

⁴¹ Службени гласник БиХ, број 53/12

⁴² Службени гласник БиХ, број 8/12

⁴³ Службени гласник БиХ, број 77/14 и 65/18

⁴⁴ Службени гласник БиХ, број 8/12

⁴⁵ Члан 14. и 23. Правилника о условима за издавање лиценце и квалификационе картице возача

⁴⁶ Члан 36. Правилника о условима за издавање лиценце и квалификационе картице возача

С обзиром на то да Министарство није дефинисало критеријуме на основу којих би се утврдио начин расподјеле прихода у омјеру 95% стручном тијелу и 5% Министарству, односно није дефинисало критеријуме о начину прикупљања и дефинисања процента средстава који му припада, није ни остваривало приходе по овом основу, те и не располаже подацима колико средстава је прикупило стручно тијело, а колико средстава је требало бити уплаћено на рачун Министарства.

ПРЕПОРУКА 6

Потребно је да Министарство у сарадњи са надлежним институцијама обезбиједи усклађеност и досљедну примјену прописа којима се дефинишу накнаде за издавање лиценци и квалификационих картица за возаче и накнаде за стручно оспособљавање управитеља превоза у међународном друмском превозу.

- **Таксе за радње у поступку хомологације (539.896 КМ)⁴⁷**

Правилником о хомологацији возила⁴⁸, који је ступио на снагу 30.12.2020. године, уређује се поступак провођења хомологације возила, дијелова, уређаја и опреме возила, услови и избор организације за провођење административних, техничких и специјалистичких испитивања у области хомологације, надзор над радом и др.

С обзиром на то да је Савјет министара БиХ у мају 2023. године усвојио одлуку о административним таксама за радње у поступку хомологације⁴⁹, те да је крајем маја 2023. године одређена врста прихода⁵⁰ у Министарству, а Цјеновник услуга за провођење хомологације (којим нису прописане административне таксе за радње у поступку хомологације)⁵¹ је ступио на снагу крајем јула 2022. године, Министарство није вршило наплату такси по предметном основу у периоду од 1.8.2022. до 11.5.2023. године.

Посљедица наведеног јесте да Министарство приликом доношења новог Цјеновника услуга за провођење хомологације није обезбиједило континуитет у наплати прихода, те када се узме у обзир да процијењени годишњи приход износи 630.000 КМ⁵², Министарство за период од 1.1.2023. до 11.5.2023. године није наплатило приходе у износу од око 236.000 КМ.

Након доношења наведених подзаконских аката, административно тијело и технички сервиси, овлашћени за провођење поступака хомологације, евидентирају задужења и за примање уплатница о административним таксама, те мјесечно достављају извјештаје Министарству, а администратор софтвера врши мјесечно учитавање задужења на основу извјештаја административног тијела⁵³.

⁴⁷ Канцеларија за ревизију је провела ревизију учинка на тему Повјерени јавни послови из надлежности институција БиХ – студија случаја: Министарство комуникација и транспорта БиХ

⁴⁸ Службени гласник БиХ, број 83/20 и 8/22

⁴⁹ Савјет министара БиХ је усвојио Одлуку о допуни тарифе административне таксе која је наступила на снагу 10.05.2023. године, Службени гласник БиХ број 32/23

⁵⁰ Наредбом о уплатним рачунима за административне таксе, која ступа на снагу 31.05.2023. године, је дефинисана врста прихода 722194 - Таксе за радње у поступку хомологације, Службени гласник БиХ број 37/23

⁵¹ Службени гласник БиХ, број 50/22

⁵² Процјена вриједности годишњег прихода за 2023. годину Министарство је одредило на основу Приједлога одлуке о допуни тарифе административних такси у којем је предложено умањење износа административних такси око 50%.

⁵³ Задужења кроз софтвер се воде од 13.07.2023. године

Канцеларија за ревизију је провела ревизију учинка на тему: „Повјерени јавни послови из надлежности институција БиХ – студија случаја: Министарство комуникација и транспорта БиХ“.

Проведеном ревизијом је указано на неусаглашеност релевантних прописа који се односе на повјеравање јавних послова из надлежности институција БиХ као и на недостатке који се односе на поступање Министарства у претходним годинама по датом основу.

Препоруке на основу проведене ревизије су упућене Министарству које врши повјеравање обављања дијела административних и стручних послова из своје надлежности другим институцијама или привредним асоцијацијама. Реализацијом датих препорука унаприједиће се активности на обезбјеђењу ефикасности Министарства у успостављању функционалног система повјеравања јавних послова из своје надлежности, чиме би се омогућила конкуренција те обезбиједило квалитетније пружање услуга грађанима БиХ.

Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ је на 16. сједници одржаној 28.2.2024. године усвојио наведени Извјештај као и два закључка. Првим закључком Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ захтијева од Министарства да у року од 30 дана Дому достави извјештај о реализацији препорука, а другим закључком задужује се Колегијум Дома да Извјештај упути Тужилаштву БиХ.

6.3. Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2023. године исказана су укупна средства у износу од 64.058.907 КМ. Укупне обавезе с изворима средстава исказане су у износу од 64.888.887 КМ.

Значајне ставке биланса стања односе се на неотписану вриједност сталних средстава (64.058.254 КМ), обавезе према добављачима (414.153 КМ), обавезе према запосленима (392.938 КМ) и краткорочна разграничења (23.542 КМ).

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

7. ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС ЗАПОСЛЕНИХ (АНГАЖОВАНИХ) ЛИЦА

Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2023. годину одобрено је 118 запослених у Министарству. На 31.12.2023. године била су 103 запослена лица, колико и износи просјечан број запослених у 2023. години за које су исплаћене бруто плате⁵⁴. Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста систематизована су укупно 132 радна мјеста.

7.1. Уговори о дјелу

Уговори о дјелу са 31.12.2023. године реализовани су у нето износу од 44.710 КМ и у односу на претходну годину мањи су за 13.567 КМ. Исплаћене мјесечне накнаде по уговорима о дјелу кретале су се у распону од 120 КМ до 1.140 КМ.

⁵⁴ Подаци из Обрасца 4.1. финансијских извјештаја за 2023. годину

У наведеном периоду укупно је ангажовано десет извршилаца, од чега су три ангажована у континуитету свих 12 мјесеци. Ради се о ангажману за одржавање сервера и рачунарске опреме РОЖ-а (13.310 КМ), затим за одржавање хигијене у објекту РОЖ-а (7.000 КМ) те за обезбјеђење објекта РОЖ-а (12.600 КМ). Такође, исти су ангажовани и претходне године.

Поред наведеног, била су ангажована и три лица за обављање послова који по опису одговарају пословима систематизованих радних мјеста, а за исте је исплаћен износ од 6.350 КМ.

Према Закону о облигационим односима⁵⁵ уговор о дјелу се потписује са физичким лицима за конкретан посао који представља „заокружену“ цјелину. Мишљења смо да послови које обавља физичко лице ангажовано на основу уговора о дјелу не могу бити послови који имају континуитет нити послови радног мјеста.

Иако је Министарство предузело активности на смањењу ангажмана спољних сарадника у односу на претходну годину, као један од разлога за ангажман лица на обављању послова трајног карактера је недоношење адекватне унутрашње организације, за шта Министарство није учинило значајне искоракe ни током 2023. године.

ПРЕПОРУКА 7

Препоручујемо да се ангажовање по основу уговора о дјелу користи, у складу са законским прописима који регулишу подручје облигационих односа, само у изузетним и оправданим случајевима, за конкретне послове ограниченог временског трајања.

8. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Министарство је објавило План јавних набавки за 2023. годину, како је прописано Законом о јавним набавкама⁵⁶.

Према презентованим подацима⁵⁷, Министарство је у 2023. години провело 20 поступака јавних набавки. Од наведеног броја, Министарство је провело седам отворених поступака у вриједности од 26.179.403 КМ, седам конкурентских поступака у вриједности од 41.638 КМ и шест поступака у складу с Анексом II у вриједности од 363.540 КМ. Министарство је путем директног споразума извршило набавке у вриједности од 89.190 КМ.

Након претходно проведених поступака, укупна вриједност закључених уговора (оквирних споразума) износила је 26.673.771 КМ (26.506.287 КМ из текућих издатака и 167.484 КМ из капиталних издатака).

У ревидираним процедурама јавних набавки нису уочени значајни недостаци, осим за набавку службеног моторног возила.

⁵⁵ Службени лист СФРЈ, бр.: 29/1978, 39/1985, 45/1989 - одлука УСЈ и 57/1989; Службени лист РБиХ, бр.: 2/1992, 13/1993 и 13/1994; Службени гласник РС, број 17/93 и 3/96; Службене новине ФБиХ, број 29/2003 и 42/2011

⁵⁶ Службени гласник БиХ, број 39/14 и 59/22

⁵⁷ Подаци из табеларних прегледа сачињених за потребе ревизије

8.1. Набавка службеног моторног возила

На основу одлуке о покретању поступка јавне набавке службеног моторног возила покренут је отворени поступак чија је процијењена вриједност набавке износила 59.829 КМ без ПДВ-а, а вриједност закљученог уговора износи 59.744 КМ без ПДВ-а. Критеријум за додјелу уговора је била економски најповољнија понуда (цијена понуде 70% и рок испоруке 30%). Тендерску документацију је преузело 14 потенцијалних понуђача и на исту није било жалби. У предвиђеном року достављена је само једна понуда која је оцијењена као прихватљива те је са понуђачем закључен уговор. Испорука возила је извршена у складу са одредбама закљученог уговора.

Тендерском документацијом су, између осталог, дефинисане карактеристике које понуђено возило треба да испуњава, а које се односе на димензије, тип и снагу мотора. Током ревизије, презентоване су нам информације о моделима возила која су обухваћена истраживањем тржишта. Међутим, увидом у предочену документацију установили смо да је, осим за возило које је изабрано, њихова тржишна вриједност већа од процијењене вриједности набавке те цјеновно нису могли задовољити класу возила које се набавља⁵⁸.

Имајући у виду наведено, сматрамо да нису испоштовани основни принципи Закона о јавним набавкама БиХ који се односе на активну и правичну конкуренцију.

ПРЕПОРУКА 8

Министарство је дужно да у поступцима јавних набавки поступа једнако и недискриминаторно, према свим потенцијалним понуђачима, како би обезбиједило праведну и активну конкуренцију у складу са предметом набавке и њеном сврхом.

⁵⁸ Према подацима из августа 2023. године, цјеновно одступање износи сса 10.000 КМ за возило марке Volkswagen те сса 20.000 КМ за возило марке Audi.



9. КОМЕНТАРИ НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА

Министарство у остављеном року није доставило коментаре на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2023. годину, тако да овај Извјештај представља коначан извјештај без корекција у односу на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2023. годину.

Ревизију у Министарству за 2023. годину обавили су: Невена Бугарин – вођа тима, Азра Хусић – члан тима, Невена Бућо – члан тима, Славиша Вуковић – члан тима, Нерман Велић – члан тима и Садмир Тескереџић – члан тима.

**Вођа тима за
финансијску ревизију**

Невена Бугарин, с. р.

**Руководилац Одјелења за
финансијску ревизију**

Данијел Јозић, с. р.

**Руководилац Одјелења за
развој, методологију и контролу
квалитета финансијске ревизије**

Мирсада Сијамић, с. р.

Број: 02-16-1-896/24

Прилози

Табела I - Преглед расхода буџета за 2023. годину

Табела II - Биланс стања на 31.12.2023. године

Табела III - Преглед прихода и примитака за 2023. годину

Преглед расхода буџета за 2023. годину

Министарство комуникација и транспорта БиХ

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет	Извршење буџета	Процент (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Текући издаци	16.430.000	-201.000	16.229.000	15.002.554	92
Бруто плате и накнаде	4.631.000	0	4.631.000	4.022.027	87
Накнаде трошкова запослених	742.000	0	742.000	584.319	79
Путни трошкови	190.000	0	190.000	170.944	90
Издаци телефонских и поштанских услуга	145.000	0	145.000	88.262	61
Издаци за енергију и комуналне услуге	33.000	0	33.000	28.661	87
Набавка материјала	55.000	0	55.000	29.520	54
Издаци за услуге превоза и горива	72.000	0	72.000	26.962	37
Унајмљивање имовине и опреме	9.702.000	-244.100	9.457.900	9.317.403	99
Издаци за текуће одржавање	440.000	0	440.000	334.518	76
Издаци за осигурање	20.000	0	20.000	9.662	48
Уговорене и друге посебне услуге	400.000	43.100	443.100	390.276	88
2. Капитални издаци	170.000	138.000	308.000	201.695	65
Набавка земљишта	0	0	0	0	
Набавка грађевина	0	0	0	0	
Набавка опреме	132.000	136.000	268.000	196.885	73
Набавка осталих сталних средстава	38.000	2.000	40.000	4.810	12
Реконструкција и инвестиционо одржавање	0	0	0	0	
3. Текући грантови	785.000	0	785.000	579.810	74
Текући трансфери другим нивоима власти	300.000	0	300.000	135.000	
Текући трансфери у иностранство	485.000	0	485.000	444.810	92
4. Буџет-непосредна потрошња (1+2+3)	17.385.000	-63.000	17.322.000	15.784.059	91
5. Вишегодишња капитална улагања	1.250.000	31.589.700	32.839.700	0	0
Набавка опреме		29.939.700	29.939.700	0	0
Реконструкција и инв. одржавање	1.250.000	1.650.000	2.900.000	0	0
6. Новчане донације	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
7. Програми посебне намјене	40.000	11.541.808	11.581.808	1.332.548	12
Пројекат Изградња и надзор међудржавног моста Градишка		3.884.488	3.884.488	1.038.537	27
Пројекат Изградња и надзор међудржавног моста Свилај		3.670.210	3.670.210		0
Пројекат Израда планерско-студијске документације за јадранско-јонску цесту		111.397	111.397		0
Пројекат Изградња и опремање сједишта РОЖ БиХ		17.218	17.218		0
Пројекат Израда планерско-студијске документације за међудржавни мост Брчко		910.707	910.707		0
Пројекат Изградња и надзор међудржавног моста преко ријеке Таре		2.500.000	2.500.000		0
Пројекат Подршка организацији Дигиталног самита Западног Балкана		447.788	447.788	294.011	66
Примици од продаје сталних средстава	40.000		40.000		0
8. Укупно (4+5+6+7)	18.675.000	43.068.508	61.743.508	17.116.607	28

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило 29.2.2024. године.

Министар:
Един Форто

Биланс стања на 31.12.2023. године

Министарство комуникација и транспорта БиХ

Табела II

Опис	31.12.2023.	31.12.2022.	Процент (2/3*100)
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	653	409.024	0
Новчана средства	0	0	
Краткорочна потраживања	653	409.024	0
Краткорочни пласмани	0	0	
Интерни финансијски односи	0	0	
Залихе	0	0	
Краткорочна разграничења	0	0	
2. Стална средства	64.058.254	63.963.791	100
Стална средства	68.804.025	67.841.865	101
Исправка вриједности	4.745.771	3.878.074	122
Неотписана вриједност сталних средстава	64.058.254	63.963.791	100
Дугорочни пласмани	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
УКУПНО АКТИВА (1+2)	64.058.907	64.372.815	100
3. Краткорочне обавезе и разграничења	830.633	3.352.590	25
Краткорочне текуће обавезе	414.153	830.673	50
Краткорочни кредити и зајмови	0	0	
Обавезе према запосленима	392.938	394.995	99
Интерни финансијски односи	0	0	
Краткорочна разграничења	23.542	2.126.922	1
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови	0	0	
Остале дугорочне обавезе	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
5. Извори средстава	64.058.254	63.963.791	100
Извори средстава	64.058.254	63.963.791	100
Остали извори средстава	0	0	
Нераспоређени вишак прихода/расхода	0	0	
УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	64.888.887	67.316.381	96

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен

Руководство је Биланс стања одобрило 29.2.2024. године

Министар:
Един Форто

Преглед прихода и примитака за 2023. годину

Министарство комуникација и транспорта БиХ

Табела III

Опис	Планирани износ у буџету	Измјене и допуне	Укупно планирани износ	Остварени износ	Процент (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Непорески приходи	2.934.000	0	2.934.000	3.731.349	127
Приходи од предузетничких активности и имовине и приходи од позитивних курсних разлика	0	0	0	0	
Накнаде и таксе и приходи од пружања јавних услуга	2.834.000	0	2.834.000	3.675.259	130
Новчане казне (непореске природе)	100.000	0	100.000	56.090	56
2. Текући трансфери и донације	0	0	0	7.366.357	
Примљени текући трансфери од иностраних влада и међународних организација - донације из иностранства	0	0	0	7.366.357	
Примљени текући трансфери од осталих нивоа власти	0	0	0	0	
Домаће донације	0	0	0	0	
3. Капитални примици	40.000	0	0	48.082	
Капитални примици од продаје сталних средстава	40.000	0	0	48.082	
Примици од финансијске имовине	0	0	0	0	
Примици од дугорочног задуживања	0	0	0	0	
Примици од краткорочног задуживања	0	0	0	0	
4. Укупни приходи и примици (1+2+3)	2.974.000	0	2.934.000	11.145.788	380

Руководство је Преглед прихода и примитака по економским категоријама одобрило 29.2.2024. године

Министар:
Един Форто